ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ —БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 113. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1976 No. 113. VOL. LXXXIII.

Завершується підготова до відкриття пам'ятника Лесі Українці на Союзівці

Скульптор Михайло Черешньовський та пані Марія Душник біля погруддя Лесі Українки, що буде приміщене на пам'ятнику на Союзівці.

(Н.Н.) — До пам'ятників Тарасові Шевченкові (у виконанні Олександра Архіпенка) та гетьманові Іванові Мазепі (у виконанні Сергія Литвиненка) на Союзівці, виховно відпочинковій оселі Українського Народного Союзу біля Кергонксону, у вересні ц. р. долучиться також пам'ятник геніяльній поетесі Лесі Українці, у виконанні Михайла Черешньовського. Поставлення пам'ятника Великій Українці на цій оселі буде завершенням Міжнародного Року Жінки і, зокрема, Року Української Жінки. Про поставлення пам'ятника на Союзівці подбав Жіночий Комітет Українського Народного Союзу, що його очолює заступниця головного предсідника п-і Марія Душник та в склад якого входять, крім неї, почесний член Головного Уряду пані Марія Чучман, головна касирка пані Уляна Дячук та чоловні радні пані Янна Гарас, Анна Чопик і пані Текля Мороз. Торжественне відкриття пам'ятника відбудеться з відповідною програмою в неділю, 19-го вересня 1976, в годині 12-ій вполудне. Подробиці цього торжества будуть своєчасно проголошені.

Губернатор Пенсильвенії проголосив „Тиждень Братських Союзів"

Гаррісбург, Па. (IAC). — В четвер, 3 червня ц. р., губернатор стейту Коммонвелту Пенсильвенії, Мілтон Дж. Шепп, підписав проклямацію і проголосив „Тиждень Братських Союзів в Пенсильвенії".

В 11-тій годині того дня в приймальні губернатора зібрались численні представники братських союзів: українських, польських, словацьких, хорватських, шкотських та інших на чолі з предсідником Конгресу Братських Союзів п. Вагнером, секретарем - скарбником Т. Балабаном та іншими членами Екзекутиви Конгресу. Український Народний Союз репрезентував на цій церемонії д-р Іван Скальчук, головний контролер, СУК „Провидіння" репрезентувала пані С. Вовчак, головний касир та член Екзекутиви Конгресу Братських Союзів Пенсильвенії, а Український Робітничий Союз репрезентував п. Осип Андрювс. Оригінал проклямації буде переданий до Смітсонського Інституту в Вашінгтоні.

Екзекутивний Комітет Конгресу Братських Союзів Пенсильвенії відбув також в цьому дні своє чергове засідання, на якому вирішив відбути Конгрес Братських Союзів Пенсильвенії в половині листопада у Філядельфії з огляду на те, що у Філядельфії відбуваються святкування 200-річчя ЗСА на крайову скалю, і це місто є колискою американської незалежности.

Маніфестація у Вашінгтоні, Тиждень Поневолених Народів були темою нарад КОУАО

Ню Йорк (в. л-ць). — В середу, 16-го червня ц. р., тут в Українському Народному Домі відбулася чергова поширена нарада Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку — Метрополітального Відділу УККА, на якій багато уваги віддано справі української всенародної маніфестації у Вашінгтоні з нагоди 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення, яка, як відомо, відбудеться 26 і 27 червня, і про яку вичерпно інформував на нараді мґр Іван Базарко, екзекутивний директор УККА і секретар Крайового Комітету 200 і 100-річчя. Докладно обговорено також відзначення Тижня Поневолених Націй біля статуї Свободи, про що звітував д-р В. Душник. Обговорено справу українського шкільництва, комісію якого при КОУАО очолює пані Ірина Куровицька, дальші пляни відзначувань 200 і 100-річчя осінню ц. р. (реферував адв. Іван О. Флис) та багато інших справ, тісно пов'язаних з працею і компетенціями Комітету.

Нараду, в якій взяло участь 44 особи, що репрезентували численні українські організації і установи, вікрив і нею проводив д-р Савчак, голова КОУАО, який, поінформувавши присутніх про заплановану програму, багато часу присвятив справі Українського Тижня у Вашінгтоні, повідомляючи, що з Ню Йорку до столиці ЗСА виїде в суботу, 26-го червня 4, а може навіть 5 автобусів, а багато

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВСТАНЬМО І БУДЬМО ПОРАХОВАНІ!
під час УКРАЇНСЬКОЇ ВСЕНАРОДНОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ та ПОХОДУ ВОЛІ у ВАШІНГТОНІ
в суботу, 26-го червня!

Українки взяли участь у Конвенції Жіночих Клюбів Ню Джерзі

Атлантик Ситі, Н. Дж. (Дора Рак). — Зв'язки з Федерацією Жіночих Клюбів в стейті Ню Джерзі, започатковані в 1970 році, продовжуються, а окружний Союз Українок осягає щораз більше популярности і прихильности. У черговій 82-ій конвенції тієї федерації, що постійно відбувається в травні кожного року в надморськім Атлантик Ситі, між дванадцяти сотками учасників були теж українки, а це: Ольга Гнатейко — голова округи, Оксана Кузьмяк — реф. мистецтва, Ліда Гайдучок — реф. зв'язків і Дора Рак — делеґат.

Цьогорічна конвенція проходила під знаком двістіліття Америки, що зазначилося в темі промов, зокрема головного промовця, відомого Джов А. Каллавей, який оригінально проаналізував „перших" двісті років американської незалежности — в тематиці нагороджених на виставці експонатів, почавши від ручних робіт, а кінчаючи на мистецьких образах і скульптурі. Також і нам приділено відповідне місце і наша „етнічна" виставка українського народного мистецтва, яку цим разом обмежено до одної ділянки писанок, тішилася великою популярністю. Хоча цей міні - екзибит був поза компетицією, отже не міг бути нагороджений, зате збирав похвали від публіки, для якої виготовлено брошурки про українське народне мистецтво.

Замітним є, що цього року вперше вставлено в програму компетицій теж вироби з яєць, а в конкурсі між різними видами декорованих яєць нагороджено писанки, які „писала" американка, членка клюбу в Обідон. Але... напис звучав „українські великодні писанки". Приємно було нам довідатися, що одна з голів клюбів, Анна Люсарді з Менвил, українського роду і наша прихильниця та ще й патріотка, дістала першу нагороду в ділянці ручних робіт, а теж знайомитися з американками, які в такий чи інший спосіб „посвоячені" з українством. Традиційний „євшан - зілля"-ізм ділає і на віддалені покоління, а ми могли б більше пляново його плекати і ширити.

Широкий засяг заінтересування загальними справами громадсько - супільного характеру знаходить вислів в ухвалених резолюціях, в яких федерація домагається від стейтової і федеральної леґіслятури акцій для поправлення ситуації в різних ділянках, як от в ділянці шкільництва (підвищення рівня), молоді

(Закінчення на стор. 3-ій)

„Ті, що греблі рвуть" відбули свою Раду

Норт Колінс, Н. Й. — (Р. С.) — Четвертий Курінь Уладу Старших Пластунок „Ті, що греблі рвуть" відбув свою курінну Раду тут на оселі „Новий Сокіл", близько Боффало, під час Дев'ятого З'їзду Уладу Старших Пластунів.

На Раді, яка відбувається що два роки, обрано курінну команду в такому складі: Марта Кандюк — курінна, Марта Микитин — суддя, Юліяна Осінчук — писар, Сузанна Цегельська - Рак — скарбник і Леся Дума — хронікар. На Раді зокрема обговорено плян праці на 1976-1978 роки, в тому відсвяткування 50-річчя існування та праці куреня. В суботу, 9-го жовтня ц. р., відбудеться посвячення курінного прапора та бенкет і баль в готелі Шератон в Ню Йорку. Під час балю гратиме оркестра „Темпо".

На Раді переведено теж підвищення ступенів старших пластунок, які стараються стати членками куреня. В курені є тепер 33 членки, 9 кандидаток і 13 прихильниць на терені ЗСА і Канади. Курінна праця переводиться в двох осередках: Ню Йорк і Торонто. Назва куреня, як і більшість курінних традицій, походять із „Лісової Пісні" Лесі Українки. Головним є виховна праця у Пластi. Головним є виховна працяу Пласті.

Степан Ковальчук відзначений за „службу для людства"

Степан Ковальчук одержує нагороду з рук Роберто Комбі під час бенкету організації „Сертома" в Апопці, Фльорида.

Апопка, Фльорида. — Степан Ковальчук, відомий український союзовий і громадський діяч, основник „Українського села" в цьому місті теплої Фльориди, був відзначений спеціяльною нагородою організації „Сертома" за „службу для людства". Назва цієї гуманітарної організації — це скорочення англійських слів „сервіс ту менкайнд", в перекладі на українську мову означає „служба людству". С. Ковальчук від років є членом „Сертоми" і минулого року був делеґатом на міжнародну конвенцію в Мехіко Ситі. Як член місцевого відділу в заряді спеціяльних програм, С. Ковальчук дав ряд доповідей про Україну, її історію, культуру і змагання українського народу до волі і незалежности.

С. Ковальчук є власником реальностевого бюра „Саніленд Рієлті" і значно причинився до набуття посілостей в околицях Апопки, що в результаті привело до заснування „Українського села". С. Ковальчук є секретарем 380-го Відділу УНСоюзу і одним з найбільш активних українців в цих околицях.

У КОНҐРЕСІ ЗСА ЗАПРОПОНУЮТЬ ПОЧЕСНЕ ГРОМАДЯНСТВО ДЛЯ МОРОЗА

Вашінґтон. — Конґресмени Едвард Кач з Ню Йорку, Кристофер Дадд з Коннектикат і Міллісент Фенвік з Ню Джерзі, відкликаючися на заяву Валентина Мороза, що він зрікся совєтського громадянства і прохає конґрес ЗСА про політичний азиль, виступили із спільною заявою в Конґресі в середу, 16-го червня, пропонуючи надання Морозові почесного громадянства ЗСА, — інформує Комітет Оборони Валентина Мороза у Вашінґтоні.

Цитуючи слова Раїси Мороз з телефонічного інтерв'ю, що його повний текст помістив щоденник „Вашінґтон Стар" та яке було надруковане у „Свободі" в українському перекладі, конґресмен Кач заявив: „Ми символічно вітаємо Мороза, проголошуючи йому почесне громадянство, так, як ми це зробили Вінстонові Черчіллеві і як ми стараємося зробити Александрові Солженіцинові. В кожній добі досі появилося дуже мало справжніх героїчних постатей. Валентин Мороз є такою постаттю нашої доби".

В дальшому конґресмен Е. Кач сказав, що в слідуючому тижні він і конґресмени Дадд і Фенвік внесуть спеціяльну резолюцію в Палаті Репрезентантів, проголошуючи надання почесного громадянства Морозові. „Це є мінімальне, що ми можемо зробити для цієї справді хороброї людини", — сказав конґресмен Кач, підкреслюючи, що такий крок може бути вітальним в заходах врятувати Мороза.

Мороз є п'ятою особою, яка удостоїться цієї особливої почесті за час 200-літнього існування ЗСА. Чотири інші це: Христофир Колюмб Тадеуш Косцюшко, Вінстон Черчілль і Александер Солженіцин. Тільки В. Черчілль одержав цю почесть.

Конґресмен Едвад Кач звернувся із закликом до всіх інших членів Палати Репрезентантів піддержати цю резолюцію, а Комітет Оборони Мороза закликає всіх українських грhмадян заохочувати своїх представників в Конґресі ЗСА солідаризуватися із заплянованою резолюцією.

Конґресменка Фенвік вислала 10 примірників Біблії для о. Романюка

Вашінґтон. — Конґресменка Міллісент Фенвік з Ню Джерзі, відома із своїх багатьох починів в обороні українських та інших політв'язнів в СССР та із своєї ініціятиви в справі встановлення спеціяльної комісії для слідкування за порушеннями людських прав, вислала 10 примірників Біблій о. Василеві Романюкові, українському православному священикові, ув'язненому в Мордовському концтаборі ч. 1.

Як відомо, о. Романюк був започаткував голодівку після того, як таборові власті заборонили йому читати Біблію. Про цю заборону і конфіскату його Біблії о. Романюк повідомив Західній світ листами - зверненнями до Папи Павла УІ, Світової Ради Церков і до Організацій Об'єднаних Націй. Українські громади у вільному світі перевели ряд акцій в обороні о. Романюка, включно з висилкою Біблій на його адресу. Особливо широку акцію перевів Комітет Оборони Валентина Мороза у Філядельфії.

У своєму листі до о. Романюка, датованому разом з посилкою 8-го червня 1976-го року конґресменка Фенвік сказала:

„Дорогий Отче Романюк! Висилаю Вам десять копій Нового Завіту в українській мові, бо мені відомо, що Ви і Ваші вірні в Україні потребують Біблії. Сподіюся, що ці десять версій Нового Завіту в українській мові придадуться Вам та іншим християнам в Україні. Хочу Вас запевнити, що багато щирих американців цікавляться Вашою справою і згадують Вас у своїх молитвах..."

ВІТАЛІЙ РУБІН ВЖЕ У ВІДНІ, ЇДЕ ДО ІЗРАЇЛЮ

Москва. — Віталій Рубін, совєтський науковець - дисидент жидівського роду, прибув до Відня з Москви в четвер, 17-го червня, одержавши дозвіл на виїзд з СССР — чотири роки після того, як він вніс подання на дозвіл емігрувати до Ізраїлю. В Рубін і його дружина Інес мають відлетіти до Єрусалиму, де він займе пост викладача при Гебрейському університеті. Рубін, відомий спеціяліст по старинній історії Китаю, має рівнож запрошення від Колюмбійського університету в Ню Йорку на викладача історії Китаю. Цей університет, згідно з повідомленням газет „Саммер Спектейтор", ще цього літа опублікує працю Рубіна „Людина і держава в старинному Китаї" в перекладі на англійську мову професора політичних наук Стівена Левіна.

Як відомо, негайно після цього як Рубін вніс прохання на виїзд з СССР чотири роки тому, його звільнено з Інституту орієнтальних студій в Москві і від того часу він не міг знайти затруднення. В його обороні виступив ряд жидівських організацій у вільному світі, а про Колюмбійському університеті був створився спеціяльний комітет професорів і студентів жидівського роду, який допомагав йому матеріяльно і робив різні заходи в справі його виїзду з СССР. В 1973-му році Колюмбійський університет вислав Рубінові офіційне запрошення стати членом факультету.

„Я надзвичайно задоволений тим, що Колюмбійський університет відіграв важливу ролю у звільненні Рубіна", заявив рабін Чарлс Шір, жидівський капелян університету, згідно з газетою „Саммер Спектейтор", підкреслюючи, що сильний натиск світової публічної опінії був головним фактором у звільненні В. Рубіна.

ВШАНУЮТЬ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА

Трой, Н. Й. — В неділю, 20-го червня ц. р. о год. 4:30 по полудні тут в Українському Домі при 391 2-га вулиця відбудеться Святочна Академія, присвячена 50-річчю з дня трагічної смерти Головного Отамана і Голови Директорії сл. п. Симона Петлюри. В програмі передбачено: доповідь Френка Сисина, лектора історії в Гарвардському університеті, виступ жіночого хору „Троянди" під керівництвом мгр Анни Базар та деклямації молоді. Академію, яка відбуватиметься під патронатом Відділу УККА і групи любителів мистецтва, частинно фінансуватиме Стейтова Рада для справ культури в Олбані.

У БЕЙРУТІ ЗААРЕШТОВАНО ТРЬОХ ПІДОЗРІЛИХ ВБИВНИКІВ АМБАСАДОРА МЕЛОЯ

Бейрут, Ливан. — Палестинська пресова служба повідомила про заарештування трьох ливанців, які мали признатися до вбивства американського амбасадора до Ливану Френсіса Е. Мелоя, його дорадника Роберта О. Ворінга та їх ливанського шофера Зоегіра Моґрабі. Амбасадора, його дорадника і їх шофера вбито минулої середи, 16-го червня, схопивши їх в невтральній зоні поміж воюючими мусульманськими і християнськими фракціями. Речник Палестинської Визвольної Організації заявив тут на пресовій конференції в четвер, 17 червня, що вбивників схопили члени підпільної групи Фатаг і що ці вбивства є результатом „більшої конспірації".

Згідно з повідомленням Юнайтед Пресс Інтернешенел, вбивники є членами крайньо лівої мусульманської організації, яка цим актом мала намір спровокувати ЗСА до інтервенції в 14-місячній громадянській війні в Ливані. Вбивники мають бути передані Арабській Лізі, яка має встановити замирення поміж воюючими сторонами в Ливані.

У міжчасі, уряд ЗСА має винести рішення в справі можливої евакуації всіх американських громадян з Ливану, залишаючи там тільки кількох членів дипломатичного корпусу.

Вбивство американських дипломатів засудили всі фракції Ливану і уряди арабських країн. Президент Форд та інші політичні і військові провідники ЗСА гостро натаврували вбивства, заявляючи, що цей брутальний акт ще більше комплікує справу миру в Ливані і збільшує трагедію ливанського народу.

Манітобський університет пошукує кандидатів на голову департаменту славістики

Вінніпеґ (ДС). — В зв'язку з уступленням з становища голови Департаменту Славістики проф. Яр. Рудницького в Манітобському університеті з днем 31-го серпня 1976-го року, окремий Комітет під керуванням д-ра Ф. Дж. Стамбрука вирішив розписати конкурс на це становище в часі від червня до 1-го листопада 1976 р. Новий голова Департаменту перейме це становище з днем 1-го липня 1977 р. Від кандидатів на головство в Департаменті вимагатиметься: славістичні студії з добрим знанням принайменше трьох слов'янських мов (в університеті викладаються крім української ще російська, польська і старо-церковно - слов'янська мови), активне зацікавлення науково - дослідчими справами й навчанням - викладами.

Крім цього, кандидат на голову мусить мати докторат і друковані наукові праці. Висота платні буде узгідна з умовою з університетом. Як тимчасовий заступник проф. Рудницького в характері „діючого голови" Департаменту Славістики від вересня 1976-го року до червня 1977 буде проф. Яр. Розумний, один із дотеперішніх членів Департаменту.

Адреса для вношення заяв для кандидатів на головування в ДС. від 1-го липня 1977 року є: Д-р Ф. Дж. Стамбрук, Славік Стадіс Гедшіп Коммітті, Факульті оф Артс, Юніверситі оф Манітоба, Вінніґ, Manitoba, Canada R3T 2N2.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ПРОХАННЯ ДО ПАПИ

Чікаґо (Р.С.) — В неділю, 13-го червня 1976 року, розпочалася тут акція масової висилки поштівок-прохання до Папи Павла УІ вможливити Патріярхові Йосифові подорож до Філядельфії на 4--ий евхаристійний Конґрес. Ця акція, що проходить під проводом управи Українського Патріярхального Світового Об'єднання, буде поширена в найближчому часі на терен цілої української діяспори.

СХОДИНИ КУПЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Союз Українських купців і підприємців відбуде тут в понеділок, 21-го червня ц. р. о год. 7-ій вечора (Український Народний Дім, кімната ч. 22) надзвичайні ширші сходини для обговорення справ: здирства за пересилку пачок до СССР і упорядкування організаційної ділянки. Управа надіється, що у цій нараді візьмуть участь усі члени і зацікавлені особи.

ДОПОВІДЬ ПРО ВАСИЛЯ КРИЧЕВСЬКОГО У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Патронат і Вчителі Української Мистецької Студії у Філядельфії у неділю, 20-го червня ц. р. о год. 4-ій по пол. тут в залі Дому УМСтудії — 2322 Поплер вул., влаштовують Вечір-доповідь, присвяченей памʼяті мистця Василя Григоровича Кричевського. Обговорення характеру творчости В. Г. Кричевського в слові і прозірками на екрані подасть проф. Петро Мегик.

„ЕЛЕКТРА" У ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. — У неділю, 20-го червня ц. р., о год. 6-ій вечора, тут у театральній залі Мерсер Кавнті Комюніті Коледж Тіетр, Театральна Студія Молоді при „Театрі в П'ятницю" у Філядельфії виставить п'єсу „Електра" під керівництвом Володимира Шашаровського. У п'єсі бере участь 30 студенток і студентів. Квитки вступу в передпродажу у крамницях „Оріон", „Космос" і Лукасевичів.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіло в часі від 1 до 17-го червня ц. р. 92 аплікації нових членів, що їх прислали такі секретарі та організатори:

По 2 і більше аплікацій надіслали: І. Одежинський (153) — 15, І. Гуцайлюк (147) — 6, Л. Вовк (444) — 4, В. Квас (88) — 3, В. Нечай (106) — 3, Т. Кубарич (217) — 3, Б. Дейчаківський (233) — 3, М. Голінко (245) — 3, М. Семків (379) — 3, М. Турко (63) — 2, Т. Дуда (163) — 2, Олена Карачевська (221) — 2, М. Кігічак (240) — 2, А. Копистянський (327) — 2, П. Дяків (427) — 2, Б. Лавринів (456) — 2. 35 секретарів і організаторів прислало по одній аплікації нових членів. Разом Головна Канцелярія одержала 92 аплікації нових членів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В обличчі смертельної загрози

Усі події, що відбуваються сьогодні в рабовласницькій совєтській імперії, скеровані в головній мірі на здійснення того вироку смерти, що його проголосив попередній, та що його остаточне виконання вирішив і доручив останній з'їзд компартії в Москві: змести з лиця землі всі не-російські народи рабовласницької імперії, „злити" їх в „нову історичну спільність людей — совєтський народ". Безпосереднє потвердження цього „останнього, рішального бою" можна добачити в кожному совєтському вчинку, в кожній совєтській публікації.

Наш нарід, зокрема наші інтелектуалісти з молодшого покоління, вже в 60-их роках вповні усвідомив собі цю загрозу і проти неї бореться всіми доступними йому засобами. Також і українці на поселеннях у вільному світі здають собі справу з цієї загрози, але ще далеко не використали усіх доступних для них засобів для допомоги своїм братам в поневоленій батьківщині в їхній боротьбі за їхнє дослівно „бути, чи не бути". Правда, в останньому часі і в цій ділянці зроблено поважний крок вперед. Зробили його зокрема наші науковці, професори університетів і коледжів, ініціюючи наукові конференції, симпозіюми та подібні публікації. Перед у цих заходах веде Український Гарвардський Інститут, який не тільки заповів, але й почав уже практичну підготову для публікації відповідної „Білої книги".

Не дармує також наша громада. Поширені тепер відзначування 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя першого масового поселення українців в Америці проходять у поважній мірі теж під знаком боротьби проти згаданої смертельної загрози для нашого народу. Під знаком цієї боротьби проходитиме велика українська всенародна маніфестація у Вашінґтоні в наступну суботу, 26-го червня, та заплянований в її програмі маніфестаційний „Похід Волі" від монумента Вашінґтона до пам'ятника Шевченкові.

Усі ці заходи можна тільки привітати та всіми нашими силами піддержувати. Але є ще одна засаднича справа, у нас на свій лад „вічна", яку ми повинні здійснити саме в обличчі теперішньої смертельної загрози для нашого народу. Це справа нашої єдности, нашої консолідації, тієї нашої вже прислівної повної мобілізації всіх наших сил і ресурсів власне для допомоги нашому народові пережити це страшне лихоліття. З багатьох принагідних повідомлень з України знаємо, що саме наша єдність і наші об'єднані зусилля становлять найбільшу надію і найбільшу заохоту для нашого народу в його змаганнях. Свідчать про це і незчисленні зусилля та намагання ворога розсварювати і розбивати нас, згідно з клясичною засадою: „діли і пануй"!

Історичним документом в наших зусиллях здійснити головну передумову успіху в наших змаганнях треба вважати останнє Послання Патріярха Йосифа „Про поєднання в Христі". Можна і треба тільки привітати рішення недавнього з'їзду Т-ва кол. вояків УПА щодо об'єднання і консолідації наших ветеранів в одній комбатантській організації. Під знаком цієї першої передумови успіху в наших змаганнях від довшого часу працюють і поступають наші молодечі організації, об'єднані в своїй Конференції при УККА. В дусі нашої єдности та найповнішої мобілізації наших сил і ресурсів для допомоги нашому народові пройшли недавні річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу. В тому самому дусі ведеться тепер підготова до нашого XII Конґресу Українців в Америці. Ми на добрій дорозі!

Черговий великий крок на цьому доброму шляху ми повинні зробити нашою масовою участю в Українській Всенародній Маніфестації та в „Поході Волі" у Вашінґтоні в суботу, 26-го червня.

Прихований замір

Львівський журнал „Жовтень", який, очевидно з доручення компартії, має за головне завдання викорінювати „залишки буржуазного націоналістичного думання" серед українців і пропаґування „міжнаціональної єдности", звертає у травневому числі увагу своїх читачів на нововидану книжку В. А. Шпилюка п. з. „Междуреспубликанская миграция и сближение наций в СССР", що її випустило видавництво Львівського університету російською мовою. Висловлюючись про книжку, редакція „Жовтня" каже, що дійсно велику ролю в „зміцненні соціялістичної і міжнаціональної єдности відіграє в СССР міграція населення. Ламання міжетнічних бар'єрів, посилення зв'язків між народами, інтернаціоналізація їх життя за соціялізму, мають багато специфічних рис". Вони, — на думку журналу, викликані „економічним ладом соціялістичного суспільства, закономірностями розвитку суспільних відносин і духовного життя". Журнал навіть наводить циферні дані з книжки, що відносяться до насильного переселення людей і вимішування народів та рас, що мало б сприяти процесові утворення „єдиного" російського, чи як тепер офіційно проголошується, „радянського" народу. Народовбивче переселювання журнал вперто називає невинним слівцем „міграція".

Автор книжки відзначає, що останнім часом дещо зменшилась, порівняно з тридцятими роками, „міграція" населення СССР. Якщо в 1939 р. в тій „міграції" „брало участь" приблизно 15 мільйонів осіб, що становило на той час 8,8 відсотків всього населення СССР, то в 1967 р. „міґрувало" лише 10 мільйонів населення країни, тобто тільки 4.3 відсотки.

Кремлівські ставленники в Україні, одержавши на XXV-му з'їзді компартії окрему „заохоту" для посилення русифікації, випинаються один перед одним, щоб показати свої „досягнення" перед окупантом. Доказом цього є не тільки розхвалювання названої книжки Шпилюка, яка є тільки маленьким кільцем у ланцюгу русифікаційних заходів, що їх сьогодні проводять в Україні московські імперіялісти при допомозі доморослих малоросів, але також численні інші акти злочинів супроти українського народу.

Проте, на протязі двох останніх десятиліть ми були свідками завзятих виявів боротьби здорового українського елементу з русифікаційним курсом в Україні. На чолі тієї боротьби стала молода українська інтеліґенція, народжена і вихована вже в умовах диктаторської системи СССР. І прийде час, що вони, а не новітні хахли-вислужники, спрагнені „панської мови", матимуть останній голос при вирішуванні долі українського народу. Терором і емсько-валуївськими законами вже сьогодні не пощастить зберегти імперію та її народовбивчу систему.

Василь Маркусь

ПРО ЦЕРКОВНУ ЄДНІСТЬ

(Зауваження до Патріяршого Послання)

„Послання Патріярха Йосифа про поєднання в Христі", написане Головою Помісної Української Католицької Церкви у празник Вознесення Г. Н. І. Х. 3 червня 1976 р., приймуть усі українські християни доброї волі з вдоволенням і надією на кращі міжрелігійні відносини серед нашого народу. Воно замітне тим, що Блаженніший Отець Йосиф звертається з любов'ю і в пошані до витворених традицій усіх християнських спільнот в нашому народі. Нема в цьому слові закидів чи докорів щодо причин розділів, а лиш пригадка євангельського заповіту єдности, що його передав усім послідовникам сам Спаситель, засновник Христової Церкви. Витворені різниці й упередження до себе є людською справою і, мабуть, це частина нашої недосконалої людської природи. Від початку християнства були різниці і нашим завданням та прагненням Христових учнів має бути, щоб вони нас не ділили на „ворогів" і „своїх" і щоб вони не поглиблювалися в ім'я особистих амбіцій і людських слабостей. Важливо також, щоб християнська спільнота не дала себе розіграти на тлі цих різниць зовнішнім чинникам.

Вказує Блаженніший Патріярх і на те, що важка ситуація, у якій знайшлися українські християни в батьківщині, а також наші слабості і внутрішні роздори (так само всередині тих самих Церков) вимагають більшого міжцерковного зрозуміння, співпраці, толеранції та виявів доброї волі. Нас усіх — православних, визнавців євангельських і протестантських релігій та східніх католиків — єднає важке переслідування Христа ради. Нас заставляє до солідарности і єднання також загроза, яка нависла над нашим народом, „щоб не зникнути з лиця землі і не перейти до історії як віджитий і мертвий первень".

У цей історичний і переломовий час перед нами, як нацією і християнською спільнотою, стоїть питання, як врятувати загрожену Христову віру серед нашого народу в Україні і на поселеннях. Патріярх Йосиф радить повернутися до здорових основ історичного українського християнства. У цьому зокрема знаходять спільність українці православні і католики. У своєму глибокому відчутті історії, Блаженніший Отець повертається за прикладом для нинішніх і наступних часів до першої доби українського християнства. В той час у нашому народі здійснювалася концепція гармонійного пов'язання між національно-державним і релігійним життям, між мораллю і правом. „Нам треба станути на київській прадідній традиції" — дораджує Патріярх обидвом таким близьким віткам Української Церкви.

Говорячи про поділ ієрархії та юрисдикцій, що заіснував після Берестейської Унії, Патріярх Йосиф не бачить в цьому непереможних перепон чи великих бар'єр. „Нема між нами суттєвої догматичної різниці, як це вказують теологічні студії і свідчить історія". Справді бо, чи не варто нам сьогодні шукати і підкреслювати оті спільності, аніж зайво носитися із переборщеними різницями й історичними конфліктами?! Крім міжконфесійної полеміки і взаємного поборювання в минулому чи подекуди ще і в сучасному, ми знаходимо приклади світлої співпраці і відважних та шляхетних починів до подолання нашого поділу у таких концепціях, як митрополитів Могили і Рутського, у наставленні Слуги Божого Андрея, чи навіть у нашій останній сприятливій міжцерковній дійсності. Нам усім нераз треба повторювати і вглиблюватися у сказані собі слова при братній зустрічі Блаженніших первоієрархів Йосифа і Йоанна в Бавнд Бруку в 1968 р.: „Ми такі православні, як ви католики!"

Блаженніший розуміє, що якогось радикального поєднання в адміністративно-юрисдикційному пляні не може бути в нинішніх несприятливих умовинах. На це потрібно довшого часу і підготовки. Але треба класти підстави під практичну співпрацю і однообразність там, де існують до цього найменші перешкоди. Він пропонує, щоб українці католики з православними узгіднили спільні тексти молитов та Богослужень, бо ж вони походять з того самого слов'янського джерела; різнимося в їх перекладах на живу мову і деяких обрядах. Останнім часом і ці обрядові різниці починають зникати, коли серед українського католицького духовенства і мирян починається рух за повернення до своїх традицій і джерел нашого обряду. Чи не можна б ці речі робити спільно, вивчаючи у спільних дослідних групах та міжцерковних літургічних комісіях наші правдиві обряди і церковні звичаї?! Здається, крайня пора, щоб це сталося, коли інші християни входять навіть у теологічні діялоги між собою.

Знаходить Блаженніший Йосиф спільну плятформу співпраці і з нашими братами протестантських віровизнань, високо доцінюючи їх прив'язання до Святого Письма. Чи не було б побажане, щоб ми вивчали і проповідували з тих самих текстів українсько-мовного Слова Божого, вчились від протестантів великого прив'язання і доцінювання Біблії, а ті — від православних і католиків літургійного благочестя?!

Але насамперед у нинішній майже апокаліптичний час стоїть перед усіми віруючими християнами обов'язок боронити Христової віри на землях України та захищати право на її ісповідування усіх християн. Ми бачимо, як там страждають за віру новітні мученики різних церковних об'єднань: католицькі ченці і черниці, православні священики, котрі не хочуть стати знаряддям режимної церкви, та віддані своїм Божим законам звичайні віруючі в євангельських громадах, більшість яких проскрібована. Православний священик о. Василь Романюк, що був охрищений як греко-католик, карається за те, що християнську віру пов'язував із справжньою традицією народу. Він звертається до Папи Павла VI і Світового Союзу Церков, щоб піднесли голос в обороні Церкви і Христа взагалі в тому негуманному царстві, світських і релігійних представників якого достойники в себе приймають і гостять. Він просить Римського Архиєрея про Святе Письмо, що його відмовляє священикові-в'язневі безбожний режим, а вірнопіддана Російська Православна Церква не має відваги боронити свого священослужителя. Родини баптистів-євангеликів в Україні караються за те, що бажають визнавати правдиву віру й відмовляються іти на поводах контрольованої КҐБ церковної адміністрації. Читаючи листи і подання отих батьків, дітей і літніх осіб, людина не може позбутися враження, що живемо в найчорнішу добу знущання над людським сумлінням. Хресний шлях українців католиків, поставлених поза законом від тридцятьох років, індивідуальні і збірні біографії новітніх мучеників так само повинні б зворушити й каміння.

Якщо сучасний світ залишається кам'яним в обличчі цього релігійного переслідування, то таким не можуть бути самі дочки і сини українського народу. Нинішній момент вимагає від усіх нас стати на оборону основного людського права на свободу релігії в Україні. Не сміємо нічого прогаяти, щоби цю справу поставити руба і здраматизувати. Тих, що однією рукою підписують всякі гуманітарні акти, а другою ламають людські права, треба здемаскувати перед світом, а тих літеплих, що пактують з першими, так само слід врозумити і закликати до елементарної чесности з собою і світом! Це можна зробити лише солідарним, екуменічним зусиллям всієї української християнської громади!

І це є основний тон патріяршого послання Блаженнішого Отця Йосифа. Враз з тим підкреслює він вагу релігійного об'єднання на патріярхальній основі як однієї Помісної Церкви, об яку розіб'ються всякі ворожі удари. Це насамперед повинно сьогодні промовляти до ієрархії і мирян тієї Церкви, яка десять років тому стану ла на важкий шлях свого церковного усамостійнення. Завершення патріяршого устрою УКЦеркви мало б, очевидно, позитивні наслідки для всіх українських християн.

Останнє патріярше послання Блаженнішого Йосифа треба прийняти саме в цьому позитивному пляні, а не дошукуватися того, чого в ньому немає!

Роман Шраменко

МЕТРИЧНА СИСТЕМА В АМЕРИЦІ

(2)

Америка, як одна із найбільш заавансованих індустріяльних потуг, продуктом якої користується цілий світ, недвозначно побачила наглядний факт, що американський стандарт мір і ваг є поважною перешкодою в дальшому позитивному розвитку американської технології, економіки і науки. Коли ми говоримо „Америка", то це не треба читати „Вашінґтон", а треба читати: американські дослідні наукові центри, міжнародні аґенції комунікації, транспорту, погоди тощо; великі корпорації індустрії та торгівлі і ряд інших, включно з спортом, мистецтвом, не говорячи вже про медичний світ, що довгими роками вживав метричний вимір в ряді різних ділянок.

І ця Америка, побачивши, що вона залишається в світі одинокою, що не буде користати з метричної системи, повела дуже сильну акцію по лінії зміни. І поки Конґрес переведе леґальну сторінку цієї справи, Америка буде вже далеко на шляху метричної системи.

На сьогоднішній день воно виглядає вже так: ряд шкіл впровадили в себе навчання про метричний світ, а в слідуючім році всі середні школи та інші школи будуть мати цей предмет обов'язковим. Ряд наукових та виховних центрів разом із індустріяльними інститутами випрацьовують і публікують багато різної літератури, підручників і фахових вказівок, як почати і діяти по лінії переходу на метричну систему. Всі усвідомлюють собі, що ця справа дуже коштовна і досить скомплікована, але всі погоджуються, що вона невідклична.

В 1973 році „Дженерал Моторс", а за ним „ІБМ", проголосили, що вони переходять на метричну систему і поступово будуть впроваджувати так звану „подвійну систему", щоб до кінця 1978 року вся продукція могла перейти до „метрік".

Хто ознайомлений із тими двома індустріяльними гігантами, той знає, що тисячі менших індустрій служать виробам Дж. М. і ІБМ, а це значить, що всі „специфікації" в інженерних департаментах виготовлятимуться метричними вимірами, і всі доставлені субконтракторами частини і матеріяли мусітимуть бути до цього пристосовані. Поки цей процес є подвійний, ви знайдете подвійний вимір, що дає можливість користати з однієї і другої системи, але це є тимчасове явище і воно незабаром припиниться, залишивши лише метричну систему ,як зобов'язуючу.

Форд випустив на ринок перше авто, побудоване на метричнім обчисленні, це „Пінто" 1975 року. За цим будуть слідувати інші автомашини, а в багатьох автах вже тепер знайдете ряд частин, які зроблені за вимірами „метрік" ,або оперують без вашого відома за метричним пристосуванням. Наприклад: радіо, світло, свічки до авт тощо. В багатьох є подвійне застосування: спідометер, вимір лямп, бамперів, коліс і т. д.

Дотепер вже десятки різних компаній перейшли на метричну систему зовсім, а поміж ними дві великі корпорації: „Інтернешенел Ґарвестер" і „Катерпілар". Велике приготування та вишколювання персоналу, зміни станків, знаряддя і всіх потрібних засобів для „метрік" переводять нині багато більших корпорацій. „Ганівел", „Дов Корнінґ", „Файзер", „Джон Дір", „Роквел Інтернешенел", „Дж. ТЕ-Силвенія", „Літтон Дейта Систем", „МекДоналд Даґлес", „Дженерал Таєрс", „Кларк Еквіпмент", „Релстон Пюріна", „Сінґер", „Алліс Чалмерс", „Проктор енд Ґембел", „Джей. Сі. Пенні", „Сірс енд Робак", „Гевлет - Пакард", а з ними приготовляються всі їхні доставці, що становитиме собою вже велику силу американських підприємств.

Коли до цього додамо, що велика і провідна індустрія американської фльоти, з якої рекрутуються багато американських індустріяльних стандартів, не говорячи вже про затруднення найкращих інженерних сил та потужности продукції, проголосила, що відтепер вона буде послуговуватися подвійною системою, але вже 1980 року буде зобов'язувати всіх лише метрична система. Коли візьмемо до уваги, що контракторами фльоти є такі індустрії, що становлять більйоновий оборот, то зрозуміємо всю серйозність цієї великої зміни, яка стоїть перед американцями.

Комерційний Департмент видав розпорядження, щоб відтепер всі рапорти, публікації, наукові дослідні праці тощо, які відносяться до всіх географічних, атмосферичних та кліматичних обставин, були писані подвійною системою, з приготуванням на перехід у близькому майбутньому виключно на „метрік".

Стейти і окремі міста не лишаться позаду: ви побачите ряд природних знаків, позначених кілометрами; висота мостів — метрами, або ряд інформаційних таблиць, які повідомляють окремих людей, що час переходу Америки на метричну систему вжі дуже близький.

(Продовження буде)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

З НАШИХ БУДНІВ

„Американське чудо"

Це „Чудо" об'явилося недавно в друкарні В-ва „Свобода", в Джерзі Ситі; так, як сказано в заголовку, називається Альманах Українського Народного Союзу за 1976-ий рік, об'ємиста книга на 320 сторінок друку, гарно оформлена мистцем Богданом Титлою. Не будемо переповідати змісту Альманаху, скажемо тільки, що він присвячений двом великим ювілеям: 200-річчю Америки і 100-річчю Українського Поселення. Але є теж у ньому різні прецікаві матеріяли, які хоч і виходять поза ювілейні рямці, проте приносять читачеві багато пожитку, приємности й культурної розваги.

Ось для прикладу, на 272 сторінці натрапляємо на інтересну статтю п. Степана Гели, п. з. „Англійська Королева Єлисавета II — Нащадок Князя Володимира", з портретом її Величности, — жаль тільки, що не в кольорах. В цьому місці для уточнення треба додати, що в статті йде мова про українського, а тоді ще руського князя Володимира Мономаха, що носив гостроверху шапку на голові і написав славнозвісне „Поучення дітям". Отож, виявляється, що сучасна королева Англії є прямим нащадком вищезгаданого великого київського князя з 30-го, як казали в Краю, „коліна", чи покоління! Таке ствердили англійські історики і так стоїть записано в актах.

Виходить що достойна монархиня, це наша своячка і недаром корифей української сцени, Йосип Йосипович Гірняк, відчуває до неї таку велику симпатію. Інколи буває, що й далеке посвоячення стає тобі в пригоді і рятує в біді, як це сталося, наприклад, з нашими хлопцями в І-шої Дивізії УНА, коли вони були в тяжкому „троблю" і трохи не помандрували, за Козацьким Корпусом, у червоні пазурі. В критичному моменті, кажуть, слово батька Єлисавети, короля Юрія 5-го, заважило і вирішило долю дивізійників. Далека своячка, честь їй за те і слава, забрала їх потім із табору в Ріміні та й пригорнула в себе, на острові, хоч і самим англійцям було тоді, після війни, не з медом, та й ще альянтів - поляків мали на карку.

Та, ось, довідуємось з преси, що своячка знаходиться під теперішню пору в тяжких фінансових тарапатах. Що парлямент обрізав їй королівську зарплату і скоротив дієти так, що коли роблять в палацу парадне прийняття для різних лордів, то не саджають їх за стіл, як за давніх, добрих часів бувало, а кажуть їм ставати в чергу до буфету, так само, як це часто і в нас буває, в Українському Інституті Америки, під час зустрічей з громадянством. Чи не пора подумати про зорганізування якоїсь допомогової акції для „Своячки в потребі"?

Ікер

Остап Тарнавський

ВОЛОДИМИР ЯНІВ — ПОЕТ І ВЧЕНИЙ

I

Відродження української літератури справедливо пов'язують із зворотом до народної словесности і розмовної народної мови. Літературний дебют Івана Котляревського, а далі поява геніяльного поета Тараса Шевченка — це доказ глибокого закорінення нової української літератури в народній мові і в народній творчості. Зосередившися на цих народних атрибутах нового українського письменства, не доцінюємо часто отих, не менше важливих, культурних атрибутів, зв'язаних із виробленим культурним мілє та науковими осередками, без яких література не може існувати і розвиватися. Буйний розквіт української літератури сімнадцятого і вісімнадцятого століть, що — за визначенням Дмитра Чижевського — творить літературу українського, чи докладніше — козацького барокко, — завдячуємо в широкому аспекті духовенству і козацькій старшині, що, затримуючи свої автономічні погляди, сприяла розвоєві української культури, а у вужчому аспекті — культурним і науковим центрам, головно „руському Парижеві" — Києву, з його славною високою школою — Києво - Могилянською Академією.

Винародовлення козацької старшини, що у злитті з російським дворянством пробувала затримати свої станові привілеї ,і культурницька місія тодішнього нашого вченого духовенства у процесі розбудови московського царства, привели до занепаду ці наші культурні й наукові центри, а разом з ними і стару слов'яно - українську книжну мову і писану цією мовою літературу. Поява нового українського письменства народною мовою, під сильними впливами народної творчости, зумовлена постанням нових культурних наукових центрів і діяльністю культурних діячів, які творили ці центри.

Першим таким культурним центром, що поклав сильні основи під українське відродження, був Харківський університет. Заснований Василем Каразіном у 1805 році, Харківський університет став осередком освіти й науки в Україні та й центром нового літературного відродження. Тут же, в цьому університеті впродовж повного чверть століччя працював Петро Гулак - Артемовський, спершу як викладач, далі як професор історії і нарешті, останніх десять років, як ректор цієї наукової установи. Він же вивів українську літературу, що саме починала свій новий процес, на ширші шляхи, перекладаючи староримських поетів, як теж і нових романтичних поетів Заходу, включно з Ґете і Міцкевічем. З того ж університету вийшов близький друг Шевченка, засновник Кирило - Методіївського Братства Микола Костомарів; з того ж університету вийшов теж професор літератури в Петербурзі Євген Гребінка — поет - патріот, редактор альманаху „Ластівка"—той, хто відкрив Шевченка і допоміг йому „вийти в люди". Професорами Харківського університету були поети-романтики Левко Боровиковський та й Амвросій Метлинський. Тож існування такого центру, яким був Харківський університет, створювало сприятливі обставини для українського і літературного відродження.

Те саме можна сказати і про Київський університет, що був зорганізований у 1834 році. Тут ректором працював відданий науковий працівник і дослідник української народної творчости Михайло Максимович — великий друг Шевченка. Тут викладав історію Микола Костомарів. Вже близькість Шевченка до цієї наукової установи й її наукових діячів говорить про її значення для відродження української літератури. Сама проблема правопису вимагала наукового центру й науковців - спеціялістів. Шевченко ще вживав фонетичного правопису і щойно Максимович намагався впорядкувати правопис, що відомий під назвою „максимовичівки".

Мовним проблемам віддав велику увагу Яків Головацький, що був професором Львівського університету. Львівський університет, хоч і був чужим університетом на українській землі, мав вплив на українське відродження. Львівський університет — це найдавніший університет на українській землі. Він заснований ще в 1661 році. „Руська трійця", що була промотором відродження в Галичині, вийшла із Львівського університету. Поява альманаху „Русалка Дністрова" в 1837 зв'язана з існуванням цього наукового центру. Саме Головацький є першим упорядником граматики української мови.

Література була завжди зв'язана з вищими школами. Вірші звичайно писали професори цих вищих шкіл. У цих вищих школах вивчали поетику. Києво-Могилянська Академія славна була з викладів „піїтики", а її професори вславилися віршованою творчістю. Новітня література в цілому світі зв'язана з університетами. В університетах письменники й поети не тільки вивчають „письменницьке ремесло", але й мають змогу друкуватися в університетських журналах. Більшість поетів в Америці — це професори університетів. Та й у нас, в українській літературі еміграції, визнані поети займають позиції професорів університетів. Олег Зуєвський, Ігор Качуровський, Віра Вовк, Богдан Рубчак, Яр Славутич та інші — це доктори літератури і професори університетів.

Професором та ще й ректором Українського Вільного університету є поет Володимир Янів. Володимира Янова можна прирівняти до тих діячів, які гуртувалися в університетських центрах і брали на себе відповідальність за розвій культурного життя, за творення культурних і літературних цінностей.

(Продовження буде)

Вокально-музичний вечір в Асторії

У рямках щорічних, традиційних вже, закінчень активностей в Осередку СУМА ім. Михайла Сороки в Асторії і напередодні виїзду юнацтва на довге літнє таборування, тут відбуваються пописи молоді, яка виявляє перед батьками і запрошеними гостями своєї вмілості, дуже часто заучені на протязі тільки одного року в Осередку під вмілим керівництвом виховників і мистецьких керівників.

Така вокально - музична імпреза на закінчення навчального року, відбулася тут в неділю, 6-го червня ц. р. у власній Домівці. Вечір відкрив голова Осередку ред. Ігор Длябога, який вміло і фахово проводив цілістю програми, подаючи тло до кожної пісні і відповідне пояснення до кожної точки у програмі. Усі учасники відспівали пісню - молитву „Боже Великий", а відтак молодь зачаровувала присутніх прекрас. піснями, грою і фахово голошеним словом. У програмі виступали: гурток юних бандуристів під керів-вом Ярослава Стахова, який на останньому Злеті СУМА в Елленвілл здобув третю нагороду у мистецькому конкурсі; квінтет дружинниць СУМА в складі: Юля Костриба, Мирослава Левенець, Стефа і Христя Грицковян, які відспівали декілька пісень, між ними „Тихи-тихо Дунай воду несе", „Заквітчали дівчатонька" та інші; молоденький бандурист Славко Галатин звеселяв публіку доброю грою на бандурі, а також рецитував вірша присвяченого Провідникові ОУН Степанові Бандері; і знову вже згадуваний квінтет з доповненням Лесі Галатин творив музичне тло для розповіді про боротьбу нескорених в Україні, що про неї переконуючо розповідав Ігор Длябога. Урізноманітнив програму вечора виступ музичного квінтету „Тризуб", який, наслідуючи вже відомі музичні ансамблі — „Рушничок", „Сини Степів" та інші, відограв з темпераментом „Коломийку", „Гопак" та інші мелодії. Публіка рясно оплескувала молодих музикантів, а вони обіцяли виступити ще раз, як тільки трапиться для цього відповідна нагода.

Непомітно у такому молодому товаристві і у душевному піднесенні проминуло скоро півтори години і програма музичного вечора якось непомітно закінчилась. Идучи домів, автора цих рядків, не зважаючи на успішність самої програми, концерту, мучили „чорні думки". Думав про громаду, яка чомусь не піддержала належно праці молодих. У нас дуже часто нарікають на неактивність молоді, кажуть, що немає в громадському житті молодих, молодь не цікавиться політикою тощо. Тим разом якось було навпаки — була молодь і було багато молоді, але не було старших і навіть деяких батьків, діти яких виступали на сцені. Чи не слід нам призадуматись над цим наскрізь неґативним явищем і зробити з цього відповідні висновки. В.Л.

Організації Клівленду в справі Евхаристійного Конґресу

Клівленд, Огайо. — Дня 20-го травня ц. р. відбулись тут збори делеґатів до Українських Злучених Організацій (УЗО) — Відділ УККА в Клівленді, на яких вирішено низку важливих справ.

Нарадами проводив голова УЗО — Відділ УККА, д-р Богдан Футей, а під час їхнього перебігу обговорено біжучі справи: Український Фестиваль що відбувся тут 23-го травня ц. р. під знаком 200-річчя ЗСА й 100-річчя українського поселення, Відзначення 50-их роковин смерти Головного Отамана Симона Петлюри, виїзд на Український Здвиг у Вашінґтоні 26 червня ц. р., активізація збірки Національного Датку і участь у Евхаристійному Конґресі у Філядельфії, в днях 1 — 8-го серпня 1976.

На підставі публікацій, ред. Роман Данилевич зреферував опублікований програму 41-го Міжнародного Евхаристійного Конґресу, підкреслюючи болючий факт, що ніде у ній не зазначено виступу Голови Помісної УКЦеркви, Блаженнішого Патріярха Иосифа, та що українці не виступають самостійно, в офіційній програмі. Відносно опублікованого в „Свободі", від 19-го травня ц. р. Комунікат Комітету Української Митрополії, висловив він побоювання, що українські виступи матимуть радше фольклорний характер — а згаданий комунікат, хоча зредаґований у дуже оптимістичному тоні, цих побоювань не усуває.

Маніфестація у Вашінґтоні...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

осіб поїде приватними автами. Пані І. Куровицька, інформуючи про шкільництво, висунула оригінальну і можливу до зреалізування думку, щоб всі школи українознавства відбули на слідуючий рік закінчення шкільного року на Союзівці і щоб ця зустріч перетворилась на велике молодече свято з багатою і різномaнітною програмою.

Д-р В. Душник докладно інформував про заплановані в цьому році святкування Тижня Поневолених Народів, які проходитимуть під патронатом і чинній співдії з Американською Федерацією Праці та співзвучними з нею організаціями. У програмі відзначувань виступатимуть такі визначні особистості, як сенатор Джеймс Баклі, конґресмен Делені та інші американські і українські політичні діячі та представники інших поневолених народів. Плянується видати з цього приводу окреме звернення в американській пресі, надрукувати окремі летючки і брошурки.

Про святкування 200-річчя в Ню Йорку в днях 3 і 4 липня докладно інформував адв. І. Флис, закликаючи проводи молодечих організацій і батьків взяти участь у цьому святкуванні, яке має для української громади велике престижеве значення. Він при тому навів приклад, що хоч Український Фестиваль - Ярмарок, який відбувся в Ню Йорку в днях 14-16 травня, був дефіцитний під фінансовим оглядом, але моральний, престижевий, а може навіть політичний успіх був великий.

Всі промовці висловили впевненість і переконання, що українська громада в ЗСА двигнеться ще раз понад свої щоденні турботи і, розуміючи велику вагу центральних відзначувань ювілейних дат 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення, візьме у них масову участь, щоб виявити перед нашими співгромадянами нашу зорганізованість, нашу силу і спроможність.

Українки взяли участь...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

(надуживання алькоголю і наркотиків), здоров'я (шкідливі харчові додатки), молодечих злочинів (обниження віку для судової відповідальности), оточення (полюція, збереження природи), моралі (порнографія), релігії (приверення привілею молитви в публічних школах), і т. д. Всі ці проблеми не байдужі і нам, співмешканцям цього стейту. Тож, коли в порядку поконвенційних рефлексій ставимо собі питання (чи радше ставлять нам його), чи варто вдержувати зв'язки з американськими організаціями і брати участь у їх конвенціях, то відповідь на це повинна бути позитивна. Не можемо ж ставити себе в ізольовану позицію, мовляв, „наша хата скраю". Тому, на нашу думку, слід продовжувати започатковані зв'язки, бо це дає нам змогу презентувати українську етнічну групу та нав'язувати нові, догідні знайомства, як от цим разом з журналістками із „Стар Леджер" і „Асбури Парк Пресс", які на довшу мету можуть пригодитися. Якщо ж йдеться про федерацію, то ці зв'язки можна і варто поширити, щоби в потребі використати можливості, які дає співчленство в великій жіночій організації стейту Ню Джерзі, яка тепер нараховує 34,173 звичайних членів і 4,254 „джуніос", зорганізованих у 605 клюбах. Беручи це до уваги, треба би вже тепер плянувати нашу співпрацю у біжучій каденції — в часі дворічного президентства пані Антоні Т. Занетич з Вашінгтон Тавншіп, — та приготовитися до участи в наступній, 83-ій конвенції федерації, яка назначена на 10-13 травня 1977 року також в Атлантик Сиӏі.

Уряд ЗСА невдоволений рішенням „Третього світу"

Вашінґтон. — Державний секретар Генрі Кіссінджер і секретар скарбу Вілліям Саймон у вівторок, 1-го червня, видали спільну заяву, в якій висловили невдоволення з факту, що Конференція Об'єднаних Націй для справ торгівлі і розвитку, яка відбувалася в Найробі, Кенія, протягом минулого місяця, малою більшість голосів відкинула пропозицію Кіссінджера, щоб був створений Міжнародний Банк Ресурсів, який мав би один більйон капіталу, та метою якого було б запевнити більш раціональне, систематичне та збалянсоване використання ресурсів у недорозвинених країнах, а також заохочувати приватні фірми інвестувати в економіки держав „Третього світу". Кіссінджер і Саймон заявили в спільному комунікаті, що тільки 33 країни голосували проти пропозиції ЗСА, 31 держав заявилася за, а коло 90 здержалися від голосування, або не були приявні на заключній сесії в Найробі. Обидва секретарі твердили, що таке рішення Конференції ОН для справ торгівлі неґативно відіб'ється на економіці недорозвинених країн, а також заявили, що ЗСА не дали своєї „остаточної згоди" на створення „спільного фонду", який мав би на меті державати на високому рівні ціни сирівців, тобто, головних експортних продуктів недорозвинених країн. Конференція ОН в Найробі проголосувала створити такий „спільний фонд".

ВЕЧІР ҐРАДУАНТІВ В ЧІКАҐО

Чікаґо (Л. К.) — Заходами референтури молоді при парафії свв. Володимира і Ольги тут в суботу 19-го червня ц. р. о год. 7-ій вечора відбудеться імпреза під назвою „Вечір молоді". Метою цієї дотепер непрактикованої в нашому місті такого роду імпрези, є вшанувати всіх цьогорічних ґрадуантів, парафіян свв. Володимира і Ольги, що закінчили: 8-клясові школи, гайскулц, коледжі та університети, з маґістерськими та докторськими ступенями включно.

В програмі „Вечора молоді" буде спільний обід, презентація ґрадуантів та мистецька програма. Слово на цьому вечорі скаже п-на Марійка Клиш, ґрадуантка університету. Як повідомляє імпрезовий комітет, є занотовано приблизно 90 ґрадуантів, менш-більш 30 із кожної катеґорії. Після офіційної програми для молоді відбудеться забава.

НОВА РАДІОПРОГРАМА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В четвер, 17-го червня ц. р. тут розпочала свою працю нова українська радіогодина, яка передаватиме кожного четверго від год. 6:30 до 7-ої вечора з радіостанції WHBI FM 105,9 новини з життя українців у світі, мистецьку програму, музику, дискусію на суспільно - політичні теми тощо. Радіогодину спонзорує Українська Радіоспілка; директором передачі є Олег Колодій, а керівником програми Стефан Вельгаш. Керівники нової української радіопередачі надіються, що їх заходи піддержать підприємці і громадянство. Листи і різні повідомлення для радіогодини слід пересилати на адресу:

Ukrainian Radio Program,
140-142 2nd Ave., New York, N. Y. 10003.

Шевченківські Роковини в Картереті

Завжди в березні думки і почування українського народу, як рівнож кожної української людини в Україні і поза нею у вільному світі, линуть над Дніпро, до Києва та до могили Тараса Шевченка в Каневі.

Ададемія на пошану Т. Шевченка відбулась 21-го березня ц. р. в Українській Централі в Картереті, заходом української молоді під протекторатом УККА в Картереті.

Програму академії розпочато могутніми словами „Заповіту", який відспівала місцева українська молодь. Привітальне слово виголосили, по-українськи, сумівець Юрій Глущик а по-англійськи Михайло Гамерський. По-англійськи деклямував Чарлс Трух, а по-українськи Богдан Шевчук. Про життя Т. Шевченка розказала Катерина Палиґа. Опісля співав хор Української Молоді Картерету. Відтак деклямували Іван Матлаґа, Тарас Ткачик і Марко Холовський. Кілька народних танків виконали молоді танцюристи при церкві св. Димитрія та члени відділу СУМА в Картереті. Дальше слідували деклямації Марії Сукунди, Марії Гнат, Стефанії Дитиняк, Катерини Палиґи, і Галі Науменко; перекладав на англійську мову Іван Брус. Опісля знову деклямували Марія Кінджерська і Розалія Махновська. Сценку „Тарасів День" виконали діти Школи Українознавства при церкві св. Марії, акомпаньювала на фортепіяні Оля Мартинюк.

Диригентом хору був Дмитро Зазворський, директор танців Володимир Юрченюк, підготовляли сценки і деклямації: Іван Кушнір, Марія Якубович, Катерина Гайдук; декорації сцени — Михайло Жуковський.

На закінчення гарної святочної Академії, на якій переважала присутня молодь, господар свята опікун сумівської молоді та культ. освіт. референт при Відділі УККА п. Остап Якубович склав щиру подяку отцям Петрові Мелех монс. Вікторові Поспішило, за моральну і духову опіку для нашої молоді.

Святочну Академію закінчено відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Василь Матлаґа

„Гуцульський Храм"

Філядельфія (М. Л.). — 29-го і 30-го травня ц. р. на оселі „Верховина" — Робітничий Союз, відбулася зустріч гуцулів — „Гуцульський Храм".

Першого дня гуцули мали спільну вечерю, на якій зустрічали своїх знайомих і набувалися. По вечері почалась гуцульська програма, яку грою на трембіті відкрив Славко Федорійчук з Філядельфії.

У програмі взяли участь гуцульські музики з Філядельфії і відомий гуцульський танцювальний ансамбль „Черемош" під керівництвом Дмитра Сороханюка. Крім цього дуже добре показали себе гуцульські музики з Боффало. І тому, що в одних і в інших музиках грають правдиві гуцули, і тому, що точно такі самі музики грали колись на весіллях і танцях по селах нашої Гуцульщини, хочемо подати тут їх прізвища і села, з яких вони походять: Музики з Філядельфії: скрипка — Дмитро Сороханюк з Жаб'я, цимбали — Іван Гаврилюк з Ворохти, бубон — Степан Стефурак з Ключева Великого, сопілка — Никола Павлюк з Яремча.

Музики з Боффало: скрипки — Михайло Мочерняк з Микуличина і Василь Михайлюк з Яворова, цимбали — Василь Михайлюк з Жаб'я, сопілка — Дмитро Мацьків з Печеніжина, бубон — Павло Никифорук з Яремча.

Із боффалівськими музиками виступав також молодечий ентузіяст гри на цимбалах Ромко Ковків з Канади.

Крем згаданих точок в програмі, Іванна Кононів та Валя Калин гарно виконали пісні при акомпаньяменті піяніста Богдана Базиля.

Приємною несподіванкою був виступ гумориста Степана Магмета з Канади, якого щоразу публіка нагороджувала щирим сміхом і оплесками. Програмою знаменито провадив гуцул із Устирск Михайло Бельмеґа.

Наступного дня гуцули взяли участь у співаній Службі Божій, а опісля мали свій храмовий обід. Під час обіду голова Об'єднання Гуцулів Іван Гаврилюк привітав гуцулів і гостей та подякував за численну участь у „Гуцульському Храмі". Інформативне слово про пророблену працю УСОГ і про пляни на майбутнє виголосив член управи УСОГ Дмитро Ткачук. В окремому слові доповнив інформації інж. Роман Верґун.

Слідували також особисті і відчитані привіти. Гуцулів з Канади на „Гуцульському Храмі" репрезентували Павло Соломон і Степан Трутяк — члени управи УСОГ.

Зустріч була вдалою і тому сподіваємося, що управа УСОГ подбає, щоб у майбутньому гуцули могли зустрчатися частіше.

Відкриття виставки Романа Мараза в Ню Йорку

Ню Йорк (Ю. М.) — У п'ятницю, 7-го травня увечері в Українському Інституті зібралися добірні гості на відкриття виставки праць українського мистця Романа Мараза з Детройту — Дірборну, досі мало відомого ширшій українській громаді. Мистець народився у Бучачі, студіював в Онтерському коледжі Мистецтва в Торонті. Після отримання диплому, а водночас стипендії, яка вможливила йому у дальші студії в Америці, він тут залишився та відтак одружився. Спершу був викладачем мистецьких наук, а далі працював у автомобілевій індустрії як проєктант — рисівник і декоратор для таких підприємств, як Колюмбія Пікчер, Фундації Форда, а останньо у Шевролет Мотор Дивіжен.

Брав участь у понад 45-ох виставках у Канаді та ЗСА.

Його твори виконані різною технікою: темперою, олією, рисунком. На виставці в Інституті показано 46 праць мистця, в тому 13 рисунків (Ісус Христос із дванадцятьма апостолами).

Мистця привітав діючий директор Інституту. Між гостями був заступник голови Українського Інституту інж. Остап Балабан з дружиною Урсулею. Інженер О. Балабан висловив приємну несподіванку, вітаючи маляра з першою мистецькою виставкою в Ню Йорку та побажав дальшого успіху.

Маляра вітали директори Головної Управи: д-р Мирон Зарицький та д-р Василь Верш, як теж заступник голови Мистецької Комісії Ю. С. Городинський та секретар комісії Іванна Петровська та В. Фриз, член комісії. Приявна Ольга Чмух — мистецтвознавець ствердила, що і технічно і тематично праці Мараза вносять чимало нового в українське мистецтво. Д-р В. Вереш підкреслив силу глибокого враження, яке викликають праці мистця на глядача, а С. Гординський спинився над стилем Маразового малярства, де реалізм єднається з надреалізмом, витворюючи несподівані оптичні і психічні враження. У пляні цого він обговорив кілька картин, де цей надреалістичний стиль досягає особливого поетичного звучання.

Опісля учасники вечора ставили мистцеві запити. Він радо та зі запалом говорив про свою працю, технічні проблеми і про світ своєї мистецької уяви. Притім згадав, що викінчення портретів апостолів забрало йому кілька років студій та праці. Вечір протягнувся у дружній розмові до пізна.

На соняшній Фльориді – ширення інформації про Україну

Ініціятивна група українців, постійних мешканців Дейд і Бровард повітів на Фльориді, а саме: М. Данилюк, О. Мельниченко та М. Курман, задумали перевести збірку серед українського громадянства на закупівлю літератури про Україну, в англійській мові, щоб подарувати їх бібліотекам університетів Фльориди.

Обов'язки збірщика першої листи взяв на себе О. Мельниченко, котрий в більшості переводив збірку, відвідуючи українців по хатах, пояснюючи її значення. Відвідував таких, які пасивно відносяться до українського громадського життя. Більшість із них прихильно жертвували, заявляючи „На таке діло дам". Така жертвенність і відповіді заслуговують на увагу і подяку.

На першу листу пожертви склали: по 50.00 дол. — М. Данилюк, М. Курман, О. Мельниченко, Віра Салій та М. Бойко. По 30.00 дол. — П. Скнар, по 25.00 дол. — Д. Николенко, Е. Дзюбинський, по 20.00 дол. Ф. Бойко, Г. Лотоцький, по 15.00 дол. — І. Струк, Р. Балабан, по 10.-00 дол. К. Зубенко, І. Борис, А Гнатюк, Т. Хохітва, А. Угляр, К. Павлів, М. Плекан, С. Кулинич, С. Сердюк, по 5.0 дол. — М. Іванюк, проф. П. Шулежко подарував книжки, „Бумеранґ" В. Мороза та своїх 5 наукових праць з математики.

За зібрану суму закуплено 54 книжок написані про Україну, англійською мовою, в тім числі: „Енциклопедія Українознавства" під редакцією проф. Кубійовича, „Історія України" М. Грушевського, „Історія Української Літератури" проф. Д. Чижевського вид. — 1975 р., Ю. Луцького — Літературна Політика в Сов. Україні, С. Маннінґ — Гетьман Мазепа та Україна під Совєтами„ „Віла Книга про чорні діла Кремля", „Бумеранґ" В. Мороза та „Із заповідника Берії", І. Дзюби — „Інтернаціоналізм чи русифікація?", Повстенка — „Катедри св. Софії", Самвидат та інші.

Книжки закуплено в УН-Союзі на 170.00 дол., в редакції „Свобода" на 61.20 дол., Академічній бібліотеці Н. Й. — 29.10 дол., Укр. Академік Прес Кольорадо — 101.50 дол., „Сучасності" — 9.81 дол дл., „Сучасності" — 9.81 дол. Науковім Т-ві Т. Шевченка — 8.00 дол., УВАНаук — 40-60 дол., Кулик — ДОВРУСу 26.00 дол. та Курман — Коляскій Д. — 15.80 дол. — разом 511.06 дол.

31-го березня 1976 року книжки передано Бібліотеці університету Маямі, в якому навчається коло 30.000 студентів, частина із інших держав.

Книжки передала делеґація українців в складі: О. Мельниченько, проф. П. Шулежко, П. Скнар та Юрій Ю. Тершаковець — голова Студенської Громади університету, син д-ра Ю. Тершаковця. Прийняли книжки, завідуючий Бібліотекою д-р А. Л. МкНеал та проф. Я. Чернецький. Д-р А. Л. МкНеал подякував українській громаді за вартісну літературу у вивченні України, підкресливши, що писана вона правдиво й фахово відповідними науковцями й письменниками, а декотрі з них із світовим іменем. Д-р А. Л. МкНеал заявив, що інформацію про одержання такої літератури буде оголошено в університецькій пресі та в часописах Маямі, Маямі Геральд та Маямі Нюз. Також дав вказівки завести літературу в картотеки для всіх поверхів бібліотеки.

Другу партію книжок скоро передадуть в бібліотеку університету в Гейнзвиллі, Фльорида, а для бібліотеки Стейтового університету в столиці Фльориди — Талагессі збірка продовжується за другою листою, котру переводить М. Курман.

Ініціятивна група, що переводить цю працю робить корисне діло і кожний українець, що приймає в ній участь стає амбасадором ширення правди про Україну в світі. Українським та інакшонаціональним науковцям, письменникам і поетам щире спасибі за написання і видання такої літератури. Коли того роду література не буде лежати на полицях в редакціях, друкарнях та книгарнях, а буде в бібліотеках — тоді буде виконувати своє призначення.

Ми закликаємо всіх українців, де вони не проживали б, щоб ставали амбасадорами України по всьому світі. Ініціятивні одиниці, беріть на себе зобовязання, організуйте збірку коштів, закуповуйте відповідну літературу про Україну й даруйте в бібліотеки університетів та в публічні бібліотеки. Така праця для всіх Відділів УККА, Відділів Союзу, громадських і церковних організацій. „Праця для народу, це є праця для Бога" як говорив б. п. покійний Митрополит Іларіон (Огієнко):

О. Мельниченко

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

з глибоким смутком повідомляє про упокоєння 16-го червня 1976 року, на 82-му році життя

Проф.

ЮРІЯ ПЕРХОРОВИЧА

Член — науковий співробітник Академії.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині Покійного Ользі Володимирівній висловлюємо глибоке співчуття.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 19-го червня 1976 року на Українському Православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

УПРАВА АКАДЕМІЇ

В першу болючу річницю смерти нашого незабутнього Батька і Діда

Бл. П.

МИХАЙЛА ЯСІНСЬКОГО

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

у ВІВТОРОК, 22-го ЧЕРВНЯ 1976 р. о год. 7-ій ранку
в церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ
при Сенфорд Евеню

Родину, Приятелів і Знайомих просимо в цей день згадати Покійного в своїх молитвах.

Син — д-р РОМАН з дружиною і дітьми.

Концерт української вокальної музики

У суботу, 14-го травня ц. р. в авдиторії Школи св. Юра відбувся концерт української вокальної музики, в якому участь взяли сопрано Марта Кокольська-Мусійчук, бас Володимир Тисовський і композитор — піяніст д-р Ігор Соневицький.

Сопрано Марта Кокольська-Мусійчук відзначається блискучою технікою співу і переконливою інтерпретацією. Її голос — повний, звучний і вирівняний в усіх регістрах. Інтонація в неї чиста, а виконання творів виявляє повне зрозуміння без надмірної сантиментальности. В особі Марти Кокольської-Мусійчук маємо справді мистця висого рівня.

Бас (а в дійсности бас-профондо) Володимир Тисовський обдарований сильним й милозвучним голосом з широким діяпозоном. Зокрема низькі тони В. Тисовського заслуговують на окрему увагу. В композиції І. Соневицького до слів Я. Маланюка „Над Атлантиком" він вільно й соковито виконав контра „це". В. Тисовський є на добрій дорозі. Думаємо, що незабаром він поліпшить інтепретацію тих творів, які він вже тепер добре виконує.

Знаменитим акомпаньятором був д-р Ігор Соневицький. Він не тільки підтримував, доповнював, але й творив із співаками. В противаґу до інших, - він не ізолювався від співаків і не домінував над ними. Д-р І. Соневицький, співаки якого виконали чотири цікаві й оригінальні сольоспіви з раннього періоду його творчости і дві обробки народних пісень, може послужити зразком іншим акомпаньяторам. Крім того д-р І. Соневицький, як відомо, є дуже активним композитором, музикологом і педагогом. Його вартісний вклад в сучасну українську музику має велике значення в розвитку української музичної культури.

На окреме призначння заслуговує добре складена програма. В першій частині були поміщені цікаві та різноманітні зразки оперних арій та мистецьких пісень, а в другій, — були переважно обробки народних пісень. Крім того ціла програма була переплетана дуетами, які творили гарний звуковий ансамбль.

Тому після концертів наших мистців у Сиракюзах, Клівленді, Торонто та в Ню Йорку, що увінчались великим й заслуженим успіхом, ми гаряче рекомендуємо та заохочуємо нашу публіку до участи в їх концертах по інших містах. Черговий концерт української вокальної музики відбудеться у Філядельфії 31-го липня ц. р.

о. Іван Сембрат ЧСВВ

Над могилою сл. п. Василя Бабія

Дня 1-го травня ц. р. численна українська громада Детройту відпровадила на вічний спочинок бл. п. Василя Бабія, який помер по тяжкій і довгій недузі, в понеділок, 26-го квітня ц. р. на 52-му році трудолюбивого життя. Покійний осиротив дружину Анну, дочок Стефанію, Любу, Ірину, сина Данила, тестів п-во Муштуків та родину в Україні.

Сл. п. Василь Бабій народився в селі Шутровичі, Заліщицького повіту. Початкову освіту здобув він у своєму рідному селі. Не маючи змоги закінчити середньої освіти в Україні, завершив її вже в Детройті, по приїзді до Америки.

Внаслідок воєнних подій Другої світової війни Покійний мусів залишати рідні землі та переїхати до Німеччини, де, в таборах для переміщених осіб, ділив долю й недолю скитальщини. В 1949 році переїхав на сталий побут до Америки й оселився в Детройті.

По приїзді до Америки відразу включився в громадську та політичну роботу. Як визначний член Визвольного Фронту, був членом та в Управі ООЧСУ. Він також був співосновником осередку СУМА „Київ", кількакратним його головою та активним членом Управи до останнього дня свого життя. Був співосновником Кредитової Спілки „Будучність" та впродовж кількох літ головою Контрольної комісії цієї установи. Був постійним платником Національного Датку та членом Управи УККА, Відділу Півд.-Східн. Мічіґену. Віддав свій вклад при набутті відпочинкової оселі СУМА „Київ" та немало зусиль склав при її розбудові. Був визначним членом ОУН, в ряди якого вступив ще на рідних землях, будучи молодим юнаком. В Детройті був власником пекарського підприємства, в якому працювало кількох людей.

Покійний був взірцевим батьком родини. Дітей своїх виховував в релігійно-національному дусі та вщеплював у них любов до Бога й України. Не щадив труду й гроша, щоб посилати своїх дітей до парохіяльної школи, а пізніше до Української Вищої Школи. Посилав їх також до Школи Українознавства та молодечо-виховної організації СУМА.

Сотки приятелів і знайомих віддали останню прислугу Покійному, беручи участь в панахидах і похороні.

Панахиди за упокій душі Покійного відслужили о. Тарас Прокопів, ЧСВВ, о. Володимир Якимів з церкви св. Івана Хрестителя та о. Матвій Берко з Торонта, особистий друг Покійного. Домовина Покійного обгорнена була прапором ОУН, під знам'ям якого він боровся ціле своє життя, та прикрашена вінками від родини, приятелів, організацій Визвольного Фронту та ОУН. В часі панахиди співав хор під дириґентурою проф. Кирила Цепенди. Після панахиди прощальне слово від СУМА виголосив Евген Василина, довголітній співпрацівник Покійного.

Похоронні відправи відслужив о. Матвій Берко, який прощав Покійного в церкві св. Івана Хрестителя. Над домовиною прощав Покійного маестро Микола Кавка від імени родини, організацій Українського Визвольного Фронту та цілої української громади, що так численно зібралась, щоб віддати останню прислугу. Він також передав дружині Покійного прапор ОУН, яким була накрита домовина. Покійного похоронено на цвинтарі Ст. Гедвіґ, поза Детройтом. В часі похорону домовину супроводжали сумівці в одностроях.

Після похорону відбулись поминки в залі церкви св. Івана Хрестителя, що їх приготовили родини сумівців. Молитву провів о. Володимир Якимів. Спомин про друга й члена ОУН виголосив мґр Василь Щербій, в якому схарактеризував життьовий шлях Покійного, повний посвяти для добра українського народу. Від родини слово подяки склала середуща доня Покійного, Люба. В часі поминок присутні склали 518.00 дол. на Визвольний Фонд, стараючись в цей спосіб вшанувати пам'ять покійного Друга.

В особі покійного Василя Бабія опечалена родина втратила взірцевого чоловіка, улюбленого батька та віддданого зятя, а українська громада свого ревного громадянина.

В. Т.

Свячене в Асторії

Асторійська громада Українського Визвольного Фронту цього року мала змогу гарно відсвяткувати Великоднє Свячене. Дня 23-го травня, в Домі СУМА пані з ОЖ ОЧСУ приготовили традиційні страви. За першим святочним столом місця зайняли о. парох В. Андрейчук, голова 35-го Відділу ООЧСУ І. Вітюк, редактор В. Левенець, директорка „Рідної Школи" в Асторії Н. Хоманчук і представниці Осередку СУМА в Асторії Мирослава Левенець, Леся Галатин і Юля Костриба.

Мирослава Левенець гарною українською мовою виголосила змістовне святочне слово про Христове Воскресення.

Програму мистецької частини свята виповнила молодь Осередку СУМА Асторії під керівництвом Лесі Галатин. Сумівець Ярослав Галатин відіграв на бандурі три пісні. Орест Вітюк і Василько Загнійний продеклямували вірш, деклямацію також виконала Вірця Вітюк. Гаїлки випровадила Леся Галатин з юними сумівцями, танцювали: Василько Загнійний, Орест і Вірця Вітюк, Теодор і Кристофор Боднар, Марія і Галя Михальцьо, Роман Мачара, Леся Беренсон і Галя Дицька, допомагали Оля Загнійна і Стефця Доляк. По береги виповнена заля СУМА сердечними і гучними оплесками, подякувала сумівській молоді за чудове виконання програми. Відбулася виграша писанок, яка принесла дохід на потреби Організації.

Великодні святкування започаткувала мистецька виставка у вікні банку при Бродвею в Асторії, на якій був великодній кошик і багато різних мистецьких експонатів, яка відбулася з нагоди 200-річчя і 100-річчя. Виставку, яка була надзвичай замітна, влаштували пані з ОЖ ОЧСУ: Ст. Наум, М. Чолій і А. Кострибa з донею Юлією.

Стефанія Наум

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Маленький амбасадор — „Веселка"

Невеличкий і скромний, як на американські стандарти, видаваний УНС — „Свободою" журнал для дітей „Веселка" вже кількакратно успішно виконав ролю „амбасадора" української національної групи в ділянці виховання і навчання дітей. У 1964 році вчителька американської публічної школи в Інкстер, Мін., пані Маріон Куцло зацікавила учнів своєї кляси українською проблематикою і зробила її темою шкільного завдання в рамках „Тежня Об'єднаних Націй". З тієї нагоди школа видала одноднівку „Рапорт про Україну". Згадка про цю одноднівку в „Свободі" за грудень 1964 року й у „Веселці" за лютий 1965 року знайшла живий відгук між українськими дітьми шкіл українознавства, які нав'язали письмовий контакт зі школою Парквуд в Інкстері. У листі до редакції „Веселки" з 6-го березня 1965 року учителька тієї школи пані Маріон Куцло писала: „Ми отримали багато чудових листів з приводу вашої згадки про одноднівку школи в Інкстері з українською тематикою з нагоди „Тижня ОН". Учні школи Парквуд дуже щасливі, що вони здобули собі українських друзів і будуть з ними переписуватися в майбутньому". У відповідь на цього листа редакція „Веселки" післала учням школи в Інкстері два англомовні випуски „Веселки" з 1966 і 1969 рр. і подала джерела, з яких учні цієї школи могли б довідатися більше про українську справу, поміж ними видану УНС Англомовну Енциклопедію Українознавства.

У 1974 р. „Веселка" отримала третю нагороду на річній мистецькій виставці „Гарден оф Іден Шов" у Леканто, Фльорида.

Цього року „Веселка" вийшла на ширший американський терен. Проф. Джеймс Фрейзер, викладач Фарлі Дікінсон університету в Ню Джерзі і директор бібліотеки цього університету є зацікавлений українською літературою для дітей. Він збирає українські книжкові видання для дітей, в читанні яких допомагає йому дружина, яка знає російську і дещо українську мови. У своїх розшуках він познайомився з „Веселкою". Його дуже заінтриґував факт, що з-поміж меншинних груп єдина українська спільнота видає журнал для дітей.

У половині травня він брав участь у симпозіюмі, присвяченому питанню „ідентичности етнічних груп", і хотів цю проблему піднести. З тією метою сконтактувався з редакцією „Веселки" і в одногодинній розмові отримав докладні інформації про журнал, про його книжкові видання, а також про інші журнали для дітей і юнацтва на терені країн українського поселення. Отримав теж інформацію про Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, про шкільництво, про молодіжні організації та коротке з'ясування ідейних заложень, виховних, навчальних і літературно-мистецьких принципів, якими керується редакція „Веселки". Редакція подарувала проф. Фрейзерові два англомовні випуски „Веселки" (1966 і 69 рр).

Проф. Фрейзер у листі з 11-го травня ц. р. подякував за інформації: „Година, яку Ви провели зі мною, залишиться в моїй пам'яті, як дуже цінна. Ваша терпеливість у з'ясуванні історії „Веселки" й інших проблем, зв'язаних з історією українських публікацій для дітей, мала для мене незвичайну варвартість".

Познайомившись зі змістом отриманих двох англомовних випусків „Веселки", проф. Фрейзер написав у листі з 25-го травня таке: „Два випуски „Веселки", які я отримав, оцінюю дуже високо. Який прекрасний журнал редаґуєте!"

Проф. Фрейзер запевнив, що він і надалі буде цікавитися українською літературою для дітей і її періодичними та книжковими виданнями.

Поруч того редакція „Веселки" отримала запитник про журнал для згадки про нього у пропам'ятній книзі стейту Ню Джерзі з нагоди 200-ліття ЗСА, бо на терені цього стейту виходить „Веселка"

Приточені приклади зацікавлення американського світу журналом приводять на думку латинську пословицю: „Як тяжко бути пророком у власній батьківщині!" Бо свої ставляться до „Веселки" байдуже...

(вб)